

Sevgili Yengeciğim,

Seni dehşetli göresim geldi. Zaten buradan gittin gideli Çankırı biraz daha yabancı kalmış gibidir. Son mektubunda gönderdiğin resimlere teşekkür ederiz.

Ne dersin. Ben adeta sinema artistlerine benzemişim. O ne cakalı oturmuştu öyle.

Sana mektup yazmaya oturunca hep neşeli şeylerden bahsetmek istiyorum. Seni güldürebilmek benim için hakikaten zevk olacak.

Sana buradan gülmen için neler yazayım:

Evvvela bayan Nudiye teşrif etti.

Mevcut erzaklar tükeninceye kadar yemeğimizi pişirdi. Sonra evine mektup yazarak “para göndermeyin, ben ne zaman para göndereceğinizi size bildiririm.” dedi. Biraz sıkıntıya düşer olduk. Doktora beş lira geliyordu. Halbuki adam başına yedi buçuk lira harç ediyorduk. Cigara paramız da hariç. Doktor bizim cigara paramıza mukabil, Nudiye ile kendisine ayda birer lira verilmesini ileri sürdü. Halbuki yalnız yemek için sarf ettiğimiz 30 liradan her ay beş lira eksik kalıyordu. Yani Nazım’a gelen 20 lirayla doktora gelen 5 liradan beş lira açık veriyorduk. Bulgur pilavına kalınca doktorla Nudiye bilfiil ayrıldılar.

Bunu aynen İstanbul tevkifhanesinde de yapmışlardı. Alışık olduğumuzdan pek canımız sıkılmadı. Biz güldük, sen de gülersin.

Nudiye hastaneye gitmişti. Arkasından doktor da gitti.

Oraya epey numara yapmışlar. Çankırı’da ahlaksızlığı ve uygunsuzluğu ile meşhur ve yegane bir kadının evine beraberce misafir gitmişler. Bu yetmezmiş gibi Nudiye aynı kadınla birlik 3 saatlik mesafedeki bir köye, düğün seyretmeye -otomobile binerek- yola çıkmış. Ortalık birbirine girdi. Biz bunları duyduğumuz zaman evvela ihtimal vermedik. Fakat o akşam bayanı hastaneden taburcu ettiler. Ertesi gün de doktor geri döndü. Önce bizden olanı biteni saklamak istedi. Fakat doktorun geldiğinin ertesi günü mapushane önündeki bahçeye çıkmak istediğimiz zaman mani oldular. Jandarma (ben mesuliyet kabul etmem.) demiş. Müdür Beyefendi’ye, Müddeiumumi Beyefendi’ye baş vurduk. (Bizce yapılacak bir iş yoktur.) denildi. Nihayet Nazım Vali Bey’e müracaat etti. Vali bey (Kendileriyle görüşülecek hiçbir husus kalmamıştır. Bir şey yapılamaz. İsterlerse jandarma kontrolü altında ve muayyen saatte ancak bir saat güneş ve hava alsınlar.) diye haber yolladı.

Doktora ahvali hikaye ettik: “Ne yapalım bayan, romancıdır. Tetkik etmek sevdasına dayanamamış” demez mi? Ben bu Nudiye’nin külli marifetlerini bildirdim ama ayrıca romancı olduğunu duymamıştım.

Şimdi tam manasıyla kurunun yanında yaş da yanıyor. Biz de bahçeden, güneşten, havadan mahrum olduk.

Yukarıda yazdığım gibi iktisad-ı vaziyetimiz bozulunca (bari kalkıp Sinop’a gideyim biraderle beraber olursak belki daha az sıkıntı çekerim.) diye düşünmüştüm.

Halbuki Doktor Bey oraya da bir mektup içinde bir şiir yollamış. Bu şiirde ve bu mektupta acayip sözler ve laflar bulunduğu için mektup da şiir de adliye vekaletine yollanmış.

Benim müracaatıma da henüz cevap verilmedi. Halbuki burada istidam muamele görmüş, fişler doldurulmuş, Sinop’a gönderilmiş, Sinop Müddeiumumisi Beyefendi -allah razı olsun- biraderimi makamına çağırarak “Müjde Nuri Bey ağabeyiniz geliyor. İşte gönlünüz rahat olsun diye muameleyi gözünüzün önünde imal ettiyorum.” demişti. Hakikaten de dört beş gün zarfında muvafakat cevabı gelmişti. O gün bugündür, vekaletten emir yok.

Bizim Nazım’la beraber olan biten münasebetsizliklerle hiçbir ilişliğimizin bulunmadığını burada mahpushane idaresi de, müddeiumumilik de, vilayet de biliyor. Lakin zararı elbet bize de dokundu.

Şu hale bak, hani sana neşeli mektup yazacaktım.

Öyle sinirliyim ki sorma. Mamafih sen de sinirli bir yenge olduğun için asabiyetimi anlarsın.

Doktor bey şiir yazmaya Nudiye hanımefendi roman kaleme almaya başlayınca işlerin böyle içinden çıkılmaz, münasebetsiz hale geleceği şüphesizdi.

A doktorum, doktorlukla, felsefe ile uğraşmak neyine yetmezdi.

A bayan Nudiye, eskiden ilkokulların birinci sınıfları için renkli alfabeler kaleme aldığını bildirdim, romana kadar işi genişletecek ne vardı?

Cereyan eden meseleye münasebetsizlik demek doğrudur.

Bugün, burada olsun, Ankara'da olsun bize hakikaten iyi muamele ettiler. Bir tek şikayet hakkımız vardı: O da bigünah olarak mahkum edildiğimiz ciheti ve bunun hala devam etmesidir.

Bunun haricinde, bize de nihayet mahkum ve mahpus olduğumuzu unutmamak gibi küçücük bir mecburiyet düşüyor.

Son defa ben de Nazım'da hastaneye gittik. Nazım şiddetli bir ateşle yattıydı. Üç gün hastanede kalıp iyi olarak döndü. Hiçbir tarafı ziyaret etmeyi, köy düğünlerini tetkik eylemeyi düşünmedi. Ben dersiniz, hastane heyet-i sıhhiyesine iki defa gittim. Burada da gün aşırı dışçıye götürüldüm. Hiç kimsenin ihtarını, başka başka tedbirlerler alması lüzumunu intaç edecek bir harekette bulunmadım.

Hastane heyet-i sıhhiyesi beni hakikaten zayıf görmüş (bol havaya ve güneşe ihtiyacım olduğuna dair) yeni bir rapor vermişti.

Şimdi bu münasebetsizlik yüzünden muntazaman istifade ettiğim bu haktan mahrum edilmiş bulunuyorum. Önümüz kıştır. Güneş ortadan kaybolacak. İnsan hiçbir şey düşünmezse arkadaşlarını da düşünmez mi? Haydi doktor olmasa da küçük bir çocuk olsa bu kadar kızmazdım.

İşte böyle yengeciğim, daha da yazsam hep bu suretle kendi derdimden bahsederek seni üzmüş olacağım.

Hayırlısı ile Ankara'dan emrim gelsin de kalkıp Sinop'a gideyim, diyorum. Nazım'dan ayrılmanın ne müşkül bir şey olduğunu sen dünyadaki bütün insanlardan daha iyi bilirsin. Buna rağmen vallahi bıktım münasebetsizliklerden, (ne yapalım muntazaman mektuplaşıyoruz.) diye düşünüp Nazım'dan ayrılığı bile göze aldım.

İnşallah Nazım'da sana yakın bir yere nakleder.

Mahpusluktan daha beter olanlar bu küçük münasebetsizliklerdir.

Hürmetle selamlar ederim.

Mehmed'e, Suzan'a, Fehamet'e, Vedat'a, valideye çok selam ve hürmetler. Nazım'ın annesine de hürmetler ederim.

Bana da ayrıca mektup yazsanıza kuzum.

Kemal Tahir